

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndt/43/2018
Identifikačné číslo spisu: 5918010330
Dátum vydania rozhodnutia: 16. januára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5918010330.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD., a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obžalovanému U. O. pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. s poukazom § 138 písm. j) 2 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8T/61/2018 na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. januára 2019 v Bratislave, o návrhu obžalovaného U. O. na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného U. O. vedená na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8T/61/2018 sa tomuto súdu n e o d n í m a .

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Ružomberok (ďalej tiež „okresný súd“) je pod sp. zn. 8T/61/2018 vedené trestné konanie proti obžalovanému U. O. (ďalej tiež „obžalovaný“) pre pokračujúci zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.. Obžalovaný písomným podaním z 2. októbra 2018 vzniesol generálnu námietku zaujatosti proti všetkým sudcom Okresného súdu Ružomberok a sudcom nadriadeného Krajského súdu v Žiline (ďalej tiež „krajský súd“), ktorú odôvodnil tým, že jeden bližšie nekonkretizovaný poškodený v jeho trestnej veci, má byť v príbuzenskom vzťahu s jedným zo sudcov Okresného súdu Ružomberok.

Krajský súd v Žiline predložil spis tunajšiemu súdu spolu s vyjadreniami sudcov Okresného súdu Ružomberok a sudcov Krajského súdu v Žiline, z ktorých vyplýva, že žiaden zo sudcov, či už okresného alebo krajského súdu, sa necíti byť v trestnej veci obžalovaného subjektívne zaujatý, obžalovaného nepoznajú a sú bez relevantného pomeru v zmysle § 31 Tr. por. k predmetnej trestnej veci alebo stranám konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd alebo nadriadený súd“) ako súd príslušný podľa § 23 ods. 1 Tr. por. preskúmal návrh odsúdeného na odňatie a prikázanie veci, ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že niet dôležitého dôvodu na odňatie trestnej veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 8T/61/2018.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Úvodom najvyšší súd vo všeobecnej rovine pripomína, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (inak miestne nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Hoci zákon v citovanom ustanovení bližšie nevymedzuje dôležité dôvody odôvodňujúce delegáciu veci, pri ich posúdení, aj so zreteľom na vyššie uvedený ústavný princíp zákonného sudcu, je nutné vychádzať z toho, či u miestne príslušného súdu možno zabezpečiť dodržanie základných zásad trestného konania a vylúčiť akékoľvek opodstatnené pochybnosti o nestrannosti súdu. Jedným z prípustných dôležitých dôvodov v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. odôvodňujúcich odňatie veci je i prípad vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania (R 101/2000). Preto nadriadený súd s ohľadom na odsúdeným vznesenú generálnu námietku zaujatosti musel v posudzovanej veci vyriešiť ako základnú otázku, či z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obžalovaného, sú alebo nie sú z rozhodovania vylúčení všetci sudcovia okresného súdu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený (okrem iných) sudca, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencovi alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Treba zároveň zdôrazniť, že i keď zákon nespája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci iba so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale dôvodom takéhoto rozhodnutia je čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu predstavuje výnimku z už zmieneného ústavného princípu, že nikto (žiadna zo strán trestného konania, o ktorej právach a povinnostiach súd rozhoduje) nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Inak povedané, sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo, resp. vzbudzujú dôvodné pochybnosti, že jeho rozhodnutie tieto požiadavky spĺňať nebude.

Pri posudzovaní (ne)zaujatosti sudcu sa pritom uplatňuje jednak subjektívny prístup, ktorý vychádza z osobného presvedčenia konkrétneho sudcu, ktorého osobná nezaujatosť (nestrannosť) sa predpokladá až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, a jednak prístup objektívny, ktorý vyplýva z požiadavky, aby spravodlivosť bola nielen vykonávaná, ale musí sa i zdať, že je vykonávaná nezaujato, a ktorého cieľom je preveriť, či existujú nejaké overiteľné skutočnosti spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Aj pri uplatnení druhého kritéria ale platí, že pri rozhodovaní o tom, či je v konkrétnom prípade daný legitímny dôvod k obavám, že niektorý sudca nie je nestranný, môže byť stanovisko strán trestného konania síce dôležité, nie je ale rozhodujúce. Rozhodujúcim je to, či takáto obava môže byť považovaná za objektívne oprávnenú (primerane napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Hauschildt proti Dánsku z 24. mája 1989 a vo veci D. N. proti Švajčiarsku z 29. marca 2001 a R 11/2003).

Vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných východísk, považuje nadriadený súd pre rozhodnutie v predloženej veci za rozhodujúce, že z vyjadrení sudcov okresného súdu vyplýva, že sa necítia byť vo veci obžalovaného zaujatí, nemajú žiadny pomer odôvodňujúci ich vylúčenie, či už k príslušnej trestnej veci alebo stranám konania. Pričom zároveň niet žiadneho dôkazu o opaku. Obžalovaným uvedený dôvod namietanej zaujatosti vyhodnotil nadriadený súd ako nepodložený, keď obžalovaný ani neuviedol, ktorý z poškodených a s ktorým sudcom má byť v príbuzenskom vzťahu. Takto odôvodnený návrh na odňatie a prikázanie nie je spôsobilý vzbudiť rozumné pochybnosti o zaujatosti namietaných sudcov, pretože tento návrh je všeobecný, bez konkrétneho objektívneho základu (pozri aj R 11/2003 II).

Pokiaľ ide o návrh obžalovaného na odňatie veci aj Krajskému súdu v Žiline je nevyhnutné uviesť, že tento súd nie je v súčasnosti v predmetnej trestnej veci konajúcim súdom a je len tzv. „potenciálnym“ konajúcim súdom na konanie o riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam dotknutého okresného súdu (sťažnostiach, odvolaní), resp. iných otázkach. Trestné konanie sa nachádza v štádiu prvostupňového konania vedeného Okresným súdom Ružomberok, pričom krajský súd aktuálne nerozhoduje v tejto trestnej veci o žiadnom opravnom prostriedku, resp. inej otázke, na ktorú je podľa procesných predpisov príslušný. Z tohto dôvodu preto nebolo potrebné (ani možné) rozhodovať o odňatí veci „nekonajúcemu“ krajskému súdu a jej prikázaní inému súdu, keďže konanie, ktoré súd nevedie, mu nemožno odňať. Avšak platí, že pokiaľ nastane situácia, v ktorej príslušným súdom bude Krajský súd v Žiline a bude vznesená námietka zaujatosti, príp. podaný návrh na odňatie veci a jej prikázanie inému súdu, bude potrebné opätovne preskúmať spisový materiál a rozhodnúť.

Vyššie uvedené dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že sudcovia Okresného súdu Ružomberok nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obžalovaného U. O. vedenej na tomto súde pod sp. zn. 8T/61/2018, a preto nie je ani daný dôležitý dôvod pre odňatie a prikázanie veci inému súdu rovnakého druhu a stupňa.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.